

**Šomēnes Valsts
asinsdonoru centrs
dodas 43 izbraukumos**

Septembrī Valsts asinsdonoru centrs (VADC) dodas 43 izbraukumos, tie notiek: Sigulda, Gulbenē, Valkā, Rogovkā, Līvānos, Kandavā, Ikšķilē, Jēkabpilī, Dobelē, Demenē, Cēsis, Apē, Dagdā, Tukumā, Zilupē, Koknēsē, Madonā, Sventē, Aizkrauklē, Preiļos, Džukstē. Pilns izbraukumu saraksts apskatāms VADC mājaslapā www.donors.lv.

Šodien, 14. septembrī, nodot asinis iespējams Dobeles kultūras namā no pulksten 9 līdz 13.

VADC lūdz visus donorus, gan pastāvīgos, gan arī tos, kas vēl domā par iesaistīšanos asinsdonoru kustībā, būt īpaši aktīviem un atsaucīgiem, lai mēs kopā varētu nodrošināt nepieciešamo pieprasījumu pēc asins komponentiem. Šobrīd ļoti gaidīti visu asinsgrupu donori.

- *Latvijas slimīcās nemītigi atrodas daudzi smagi slimī pacienti, kuriem nepieciešama asinsdonoru palidzība. Diemžēl nelaimes mēdz notikt visneparedzētākajos brīzos, un smagas veselības problēmas nav iespējams ieplānot ārpus atvaiņojumu laika, tādēj līdzam iedzīvotājus būt atsaucīgiem un rast iespēju ziedot asinis arī gada siltajos mēnešos, - mudina VADC direktore EGITA POLE.*

Lai ziedotu asinīs, līdzi jābūt derīgam personu apliecinošam dokumentam – pasel, personas apliecībai (eID) vai jebkurai citai personu identificējošai apliecībai, kas satur sekojošu informāciju – personas kodu, vārdu, uzvārdu un foto.

**Kā saņemt pensiju, ja
saslimis pastnieks?**

Piektdien «Zemgale» uzklaujās kādas laikraksta lasītājas «sāpi» par to, kā norisinās pensiju, rēķinu, korespondences saņemšana, ja vienīgais pastnieks, kurš šo darbu veic, ir saslimis. Kundzi satrauca, ka jau divas nedēļas iedzīvotāji, kuriem nav sava transporta, nespēj vai dažādu citu iemeslu dēļ netiek uz Kāķeniekiem, nesaņem pensiju un pastā sūtījumus.

- *Varbūt jūs, ar avizes palīdzību, varētu atrisināt to, ka Bikstos jau otro nedēļu nav pastnieka. Mēs esam pensionāri, un visi esam sašutuši. Pastnieks ir slimīcā. Nu mums pastu vairs nepiegādā. Mēs nevaram saņemt pensijas mājās, rēķinus, korespondenci un dažādas citas lietas, visādi ir. Visi jau arī nevar aizdoties kur citur. Mums, bikstniekiem, ir jābrauc uz Kāķeniekiem, lai kaut ko izdarītu. Man, piemēram, transporta nav, es netiek.*

(Vēl – 4. lappusē)

Aucei 97!

1924. gada 11. septembrī Auces vārds tika ierakstīts to pilsētu skaitā, kurām ir piešķirtas pilsētas tiesības. Šis datumus kļuva nozīmīgs ikvienam, kurš Auci sauc par savām mājām, un gadu gaidā tā uzplaukusi par krāšņu un sakoptu vidi.

Savā novēlējumā Dobeles novada domes priekšsēdētājs Edgars Gaigalis vēstīja, ka pilsētas koptēlu rada ikviens tajā esošais gan ar savu darbu, gan ar attieksmi un sasniegumiem. Viņš aicina turpināt iesākto, rīkoties atbildīgi, lai

katrs aucenieks ar lepnumu sirīdi varētu teikt - Auce ir vislabākā vieta, kur dzīvot un atgriezties!

Sagatavoja
Ieva Laizāne
Autores foto



Skolēnu turpmāk testēs dažādi

Aizvadīto ceturtdien veselības ministrs Daniels Pavļuts un izglītības un zinātnes ministre Anita Muīžniece konceptuāli vienojās par tālākajiem sojiem skolēnu testēšanas pilnveidošanā. Skolas, kurās klātienes mācību process norit epidemioloģiski droši, ir gan Veselības ministrijas, gan Izglītības un zinātnes ministrijas prioritāte.

Pirmais testēšanas nedēļas ir jāvušas uzsākt klātienes mācības un novērst plašus uzliesmojumus 215 izglītības iestādēs un objektīvā novērtēt Covid-19 izplatību Latvijas pašvaldībās. Vairāk nekā 200000 skolēnu un skolu darbinieku testēšana ir bijis izaicinājums izglītības iestādēm, bērniem un viņu vecākiem, kā arī

dījumu skaits sabiedrībā būtiski palielināsies, testēšanas regulāritāte atkal var tikt pārskatīta.

Lai testēšanas process būtu visām iesaistītajām pusēm ērtāks un rezultāti operatīvāki, plānots skolās pakāpeniski ieviest arī atšķirigu testēšanas metodi, kas paredz vienlaikus testēt vienu klasi, nevis kā šobrīd 10 paraugu grupu. Šāda kārtība atvieglo gan laboratoriju un izglītības iestāžu darbu, gan arī samazinātu izmaksas par izmeklējumu veikšanu.

Lai novērstu apgrūtinājumu skolēniem apmeklēt interešu izglītības nodarībās ārpus sko-

las, panākta vienošanās precīzēt Ministru kabineta noteikumus, paredzot, ka situācijās, kad laboratorija kādu iemeslu dēļ nav bērna vecākam vai bērnam nosūtījusi individuālu atbildi par testa rezultātu, skolēns var piedalīties interešu izglītības nodarībās, uzrādot atbildi no skolas par saņemto kopējo klases vai skolas negativo Covid-19 izmeklējuma rezultātu.

Detalizētāku informāciju par skolēnu testēšanas pilnveidošanu plānots sniegt tuvākajā Ministru kabineta sēdē.

Sagatavoja Indra Cehanoviča

Sekojoj Livonijas Ordeņa krustnešu gājienam rietumu Zemgalē

Pateicoties Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas un Dobeles novada pašvaldības projektam «Sekojoj Livonijas ordeņa krustnešu gājienam rietumu Zemgalē», četri projekta partneri devās tematiskā maršruta izzināšanā. Pieredzes apmaiņas braucieni bija pie aktivitātes sadarbības partneriem abās projektā iesaistītajās valstīs. Maršrutā kā nozīmīgi kultūras un tūrisma objekti tika izcelti pilskalni un pili.

Nedaudz no vēstures

Saules kaujā, kas notika 13. gadsimtā, Zobenbrāļu ordenis cieta smagu sakāvi, un Zobenbrāļa ordeņa at-

liekas tika pievienotas Vācu ordenim. Tas nodibināja Livonijā jaunu atzaru – Livonijas ordeni.

Vēsturiskās ziņas par mūsu senčiem un zemēm, ko viņi ap-

dzīvoja šajā laikā, sniedz rakstiskei ziņu avoti. Tā sauktā Indriķa jeb Livonijas hronika aptver noteikumus, sākot no 12. gadsimta beigām līdz 1227. gadam. Hronika vēsta, ka visilgāk un visvaronīgāk savu brīvību aizstāvēja zemgaļi. Zemgalē, kas tolaik sniedzās vairāk uz dienvidiem un ietvēra arī daļu no tagadējās Lietuvas teritorijas, ietilpa vēlākajam Jaunpils novadam piederošās zemes.

Pamat Zemgales sadalīšanai bija 1251. gada 3. marta lēmums par Rīgas, Zemgales un Kurzemes baznīcas reformāciju. Bīskapa

Eiropas fonda projekts

Kā skaidro Dobeles novada pašvaldības attīstības un plānošanas

(Vēl – 5. lappusē)

**Saziņai ar laikrakstu izmantojiet arī e-pastu:
zemgale@dobele.lv!**

Sekojojot Livonijas Ordena krustnešu gājienam rietumu Zemgalē

(Sākums – 2. lappuse)

nodaļas projektu vadītāja NADŽDA ČERPAKA:

– Tieši šī iemesla dēļ četri Latvijas un Lietuvas projekta partneri iesaistījās kopīgā projektā, kas paredz ilgtspējīgu kultūras tūrisma veicināšanu un tūrisma potenciāla pielielināšanu vēsturiskajā Zemgales teritorijā. Aktivitāte paredz unikālu iespēju izpētīt tematisko kultūras maršrutu «Sekojojot Livonijas ordena krustneša gājienam».

Projekta ietvaros tika izstrādāts maršruts no Dobeles līdz Joniškiem, Lietuvā, pavisam 70 kilometru garumā. Tas ir unikāls tūrisma produkts ar tematiskiem aprakstiem par Livonijas ordena krustneša gājienu, ceļojuma maršrutu aprakstiem un izstrādātiem kvalitatīviem reklāmas materiāliem. Izvēlētie objekti maršrutā ir nozīmīgas vēstures liecības Livonijas ordena laikā.

Aktivitāte paredz veicināt pārrobežu sadarbību kultūras jomā, kas ilustrē pārrobežu Zemgales reģiona kopīgo bagātīgo kultūras un mantojuma daudzveidību, pārrobežu dialogu un labākas ziņāšanas, izpratni par kopīgo kultūras identitāti, saglabājot dabas un kultūras mantojumu. Kopējais finansējums ir 838982,51 eiro (tai skaitā ERAF līdzekļi ir 713135,10 eiro).

Pa Livonijas laika pēdām

Savukārt Tērvetes administrācijas sabiedrisko attiecību speciāliste INITA ROZE pastāstīja:

– Projekta starposmā, lai iepazītos ar jau paveikto un gūtu savstarpēju pieredzi, izzinošā braucienā devās gan šī projekta autore, Jauniešu neformālās izglītības centra Viļnā (Lietuva) vadītāja Lina Jankauskiete, gan projekta vadītāji no Latvijas (Dobeles novada attīstības nodaļas un Tēr-

vetes administrācijas projektu vadītājas, kā arī pārstāvji no Dobeles Pils) un Lietuvas (Žagares projektu vadītāja, reģionālā parka direktore, Jonišķu pašvaldības darbinieki, vēstures un kultūras muzeja darbinieki, kā arī nevalstiskās organizācijas Dabas mantojuma fonda pārstāvji).

Pieredzes apmaiņas brauciens 6. septembrī aizsākās ar ciemošanos Cēsu viduslaiku pilī, kas ir ievērojamākā un šobrīd vislabāk saglabātā viduslaiku pils Latvijā, ko 1218. gadā uzsāka celt Zobenbrāļu ordenis.

Šodien pils lepojas ar vairākiem atjaunošiem elementiem kārā no ēkas četriem stāviem, kā arī īpašu multimedijālo demonstrējumu, kas uzskatāmi rada priekšstatu par laiku no pils celtniecības līdz pat piedzīvoto dažādo laikmeti maiņai.

Pils apmeklējuma mērķis bija iepazīt Livonijas krusta kara vēsturi un pavērt iespējas sadarības veidošanai, lai turpinātu pētīt projekta tematisko saturu.

Pēc ēkas apmeklējuma kopā ar gidi iepazinām arī vairākus Cēsu vecpilsētas stāstus, savukārt pie Svētā Jāņa baznīcas, kas ir otrs (līdztekus viduslaiku pilij) ievērojamākais arhitektoniskais objekts Cēsis un viens no vecākajiem viduslaiku arhitektūras pieminekļiem Latvijā, atradām sliksni, kas ir tieši 100 metrus virs jūras līmeņa. Izteļē tas atrodas vienā līmenī ar Rīgas Svētā Pētera baznīcas gaili.

Šai vēstures elpas piepildītajai dienai sekoja vēl divas, kad uzkāpām seno zemgaļu nocietinājumu devījos pilskalnos, apmeklējām trīs, ar projekta tēmatu saistītās pilis, kā arī ceļojām pa tām vietām Lietuvā un Latvijā, kur 13. gadsimtā ceļu merojuši senie zemgaļi.

Senās pilis

Dobeles, Tērvetes un tieši tāpat Jaunpils apkārtnē jau izsenis ir bijusi apdzīvota vieta ar



Jaunpils pili tika izspēlētas aktivitātes, lai attēlotu vēstures notikumus.

apmetni, aizsargsienu. Kā viens no nozīmīgiem pilskalniem tiek atzīmēts Jaunpils pilskalns, kas atradies pakalnu kēdes vidū, ko dēvē par Kartavu kalniem. Kartavu kalni ar saviem tumšajiem mežiem un gravām piešķirusi apkārtnei mežonīgu, bet tajā pašā laikā romantisku noskaņu. Tieši šeit kādreiz stāvējusi sena pils, kurai, kā vēsta teika, bija jānogrīmst zemes klēpi, kad, kā pretstats kristīgās kārtības un tikušu sargāšanai, tika uzbūvēta tā sauktā vācu Jaunā pils.

Jaunpils pils ir viduslaiku pils, ko cēlis Livonijas ordenis 14. gadsimta otrajā pusē. Šodien tā ir valsts nozīmes arheoloģijas un valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Jaunpils pils sākotnēji bijusi bruņinieku muiža, kas celta kā ūdens pils 1301. gadā Livonijas ordena mestra Gotfrīda fon Roges laikā. 16. gadsimtā tā piederējusi fon der Reku dzimtai.

Jaunpils bijusi lielākā privātmuiža. Pils vairākkārt pārbūvēta un laika gaitā cietusi, tomēr ārēji ēka saglabājusi daudzas ordeņa

pilim raksturīgās iezimes – tipisko apaļo stūra torni, pils pamatstāvu bez logiem un biezos mūrus.

Šobrīd Jaunpils pils piedāvā ikvienam interesentam izzināt apkārtnes vēsturi un iepazīties ar fon der Rekas dzimtu, kas kopī savas dzimtas tradīcijas līdz pat mūsdienām, regulāri apciemojot pils darbiniekus. Muzeja darbinieki aicina ēku iepazīt viduslaiku stilā kopā ar mūku Teodoru un kalponi.

Plašajās telpās iekārtoti arī viduslaiku stila numuriņi un viduslaiku krodiņi. Noslēpušā mainās viduslaiku trepītes no bruņinieka pagrabiņa aizved uz pilskunga kabinetu un izstāžu zāli, kurā regulāri notiek vietējo mākslinieku un amatnieku izstādes.

Sagatavoja
Ieva Laizāne
Foto no projekta
dalībniekiem



Vēstures zinātniece un gide Inga Baranauskiene apmaiņas braucienā laikā vēstija izzinošus faktus par Livonijas ordena teritorijā notikušo.



Projekta dalībniekiem Jaunpils pili bija iespēja iejusties viduslaikos kopā ar mūku Teodoru un kalponi.